

2.9.2013. Luther-talo Pori.

SAARNA

(Luuk. 17: 11-19)

KRISTUS ETSII VÄHEKSYTTYJÄ

1. Samarialaiset ja ulossulkeminen

Kun Kristus on kulkemassa kohti Jerusalemiä. Häntä vastaan tuli kymmenen spitaalista miestä. He huusivat: "Jeesus, opettaja, armahda meitä!" (Kristus ohjasi heidät Mooseksen lain mukaan papin luokse, jonne piti mennä tarkastukseen parantui tuosta erittäin pahasta ihotaudista.) Jeesus siis paransi heidät. Sitten yksi tervehtynyt mies, joukon samarialainen, palasi Kristuksen luokse langetakseen maahan kiittämään. Ja Jeesus kysyy, että vain hänkö palasi ylistämään Jumalaa? Ilmeisesti kävi niin, että vain tämä joukon samarialainen koki fyysisen muutoksen lisäksi hengellisen muutoksen. Loput yhdeksän juutalaista vain fyysisen parantumisen. Mitä se loppupelissä hyödyttää, jos saa elää hyväkuntoisena pitkän elämän mutta päätyy kadotukseen? Eikö parempi ole vaikka joutua kantamaan raskasta sairauden taakkaa tämän elämä, jos näin on johdatettu ja sallittu, mutta päästä sitten ikuiseen iloon?

Evankeliumi nostaa esiin samarialaisen kiitollisuuden. Hänestä tulee uskon esikuva. Keitä olivat nuo samarialaiset? He olivat syrjitty vähemmistö. Kun israelilaiset oli viety vuosisatoja sitten joksikin ajaksi pakkosiirtolaisuuteen, samarialaiset olivat muuttaneet juutalaisten alueelle. Vähitellen he olivat sekoittuneet osaksi juutalaisia. Mutta heitä ei pidetty aitoina juutalaisina vaan sekakansana. Siksi he joutuivat rakentamaan oman temppelinkin jossa rukoilla. Samarialaiset olivat ulossuljettua porukkaa ja uskonnollisesti epäilyttäviä.

Tekstin uskon esikuvaksi asettama mies ei ollut vain samarialainen vaan myös spitaalinen. Moni meistä tietää ja on nähnyt joskus kuvia spitaalista eli leprasta. Tauti aiheuttaa epämuodostumia ihoon ja muualle kehoon. Tällaista ihmistä kartettiin, hän oli uhka muille. Moni varmasti ajatteli, että omasta syystä on taudin saanut.

Evankeliumin mies oli siis kaksinkertaisesti ulossuljettu: samarialainen ja spitaalinen. Hän jos kuka tiesi mitä on elää halveksittuna.

Me emme Suomessa aja niitä ihmisiä joita kartamme kylien ja kaupunkien rajojen ulkopuolelle. Mutta yhtä lailla saatamme sulkea toisia ulkopuolelle sanoin, pienin teoin ja ajatuksissamme. Läheiset ystävät kannattaa toki tarkasti valita mutta ajattelen, että meidän tulisi pyrkiä olemaan avoimia, viisaalla tavalla, meistä poikkeavillekin ihmisille. Kuinka evankeliumikaan voi edetä, jos jäämme ennakkoluuloihimme? Eikö Kristuksen esimerkki kutsu meitä rikkomaan vääriä rajoja ihmisten väliltä?

Entä olemmeko me ulossuljettuja jollakin tavalla? Ajattelen, että useimmat ihmiset kokevat olevansa ainakin jossain suhteensa elämänsä aikana olevansa epäoikeudenmukaisesti ulossuljettuja ja väärin kohdeltuja. Kun ajattelet asiaa mieleesi saattaa nousta epämiellyttäviä hetkiä ja tilanteita, joissa **sinut on väärin suljettu pois jostain sinulle tärkeästä asiasta tai porukasta**. Ehkä koulussa, työssä, ihmissuhteissa tai sukulaissuhteissa olet kokenut tätä. Sellainen ei tunnu hyvältä. On myös varmaankin totta, että jokainen meistä on itsekin osallistunut tavalla tai toisella epäoikeudenmukaiseen kohteluun. Olemme siis sekä uhreja että syyllisiä. Jos olemme tällä hetkellä osallisia esimerkiksi kiusaamiseen omassa elämämpiirissämme, meidän tulee lopettaa se heti sillä se on syntiä. Viides käsky: Älä tapa, merkitsee Katekismukseen mukaan: ”Meidän tulee niin pelätä ja rakastaa Jumalaa ettemme aiheuta lähimmäisellemme mitään vahinkoa tai kärsimystä, vaan autamme ja tuemme häntä kaikissa elämän tarpeissa.” Me jäämme Jumalan pyhyiden edessä aina syntisiksi. Kiittäkäämme siitä, että Kristus on hankkinut ja tuonut meille armon. **Kuka oletkin niin saat tänään omistaa itsellesi päivän VT:n lukukappaleen armon sanan: ”Selkäsi taakse sinä heität kaikki minun syntini”.**

Tänään evankeliumin sanoma on: **Kristus etsii jokaista. Erityisesti tänään huomio keskittyy sellaisiin jotka kokevat olevansa ulossuljettuja, väheksytyjä ja halveksittuja. Samarialaisia ja spitaalaisia. Tunnet ehkä olevasi ihmisten torjuma, ja kenties koet Jumalankin hyljänneen sinut.** Näinkin voi kristittykin kokea. Mutta hän tietää, ainakin aavistaa, että näin ei ole. Jumala ei ikinä hylkää omaansa, **”sitä, joka luokseni tulee minä en aja pois”** Joh 6:37. Hän on lähetyskäskyssä luvannut **”minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti”**. Ja se pitää paikkansa. Aina ja kaikissa tilanteissa. Annathan Kristuksen **etsivän sydämen** löytää sinut, kuka oletkin? Hän etsii ja tahtoo löytää sinut aina uudelleen ja uudelleen. Saahan Jumalan armo ja hyvyys lämmittää sinua. Rakkaus parantaa haavoja, joita elämän taistelu aiheuttaa.

2. Kiitollisuus ja kiittämättömyys

Evankeliumi nostaa esiin myös kiitollisuuden teeman. Olemmeko me kiitollisia vai kiittämättömiä ihmisiä? Ajattelen, että yleisesti asiaa tarkastellen meissä on molempia: on kiitollisuutta ehkä liian vähän ottaen huomioon mitä kaikkea meillä on. Meillä on myös kiittämättömyyttä, koska pidämme monia asioita niin itsestään selvinä. Kuten ruokaa, koulutusta, aviopuolisoa, innostavia harrastuksia, hengellistä kotia jne. Lisäksi luontemme ja persoonallisuutemme vaikuttavat myös ainakin asioiden ilmaisutapaan. Kun apostoli Paavali tahtoi opettaa ja kuvata ihmiskunnan syntisyyttä Roomalaiskirjeen 1. Luvussa hän puhui kiittämättömyyden synnistä: ”Vaikka he ovat tunteneet Jumalan he eivät ole kunnioittaneet ja kiittäneet häntä Jumalana vaan heidän ajatuksensa ovat käyneet turhanpäiväisiksi ja heidän ymmärtämätön sydämensä on pimentynyt.” Tylyä tekstiä. Kiittäkäämme siitä, että vaikka olemme tässäkin syllisiä niin meissä on alkanut hengellinen parantumisprosessi.

Samarialainen palasi Kristuksen luo Ylistämään Jumalaa. Mekin olemme tulleet tänne Kristuksen luokse. Olkaamme myös sydämestämme kiitollisia hänelle, kuten samarialainen. Kun ajattelemme kiitollisuutta avautuu useita syvällisiä näköaloja. Koko todellisuus on hyvän Luojan luomaa ja ylläpitämää. Elämällä on tarkoitus. Kaiken takana on Jumalan rakkaus. Siksi meidät on luotu. **Martti Lutherin** 1. Uskonkohdan selitys antaa aihetta kiitollisuuteen: ”Hän suo minulle joka päivä runsaasti ruumiin ravintoa ja kaikkia elämän tarpeita, suojelee kaikilta vaaroilta, turvaa ja varjelee kaikesta pahasta. Kaiken tämän hän tekee yksinomaan isällisestä, jumalallisesta hyvydestään ja laupeudestaan, vaikka en sitä lainkaan ansaitse enkä ole sen arvoinen. Tästä kaikesta minun on häntä kiitettävä ja ylistettävä ja tämän vuoksi häntä palveltava ja toteltava.” (Katekismus)

3. Jumalanpalveluksen rakenne

Oletko tietoinen tai miettinyt mitä jumalanpalvelus *rakenteeltaan* kertoo? Voisiko siihen itsessään kätkeytyä meille useita hengellisiä lahjoja? Messu on kuin ystävän, sinun, vierailu Jumalan kotiin. Messun aluksi ystävä toivotetaan tervetulleeksi alkusiunauksella ja vuoro-tervehdyksellä. Seuraavaksi isäntää edustava pappi pyytää sinua jättämään likaiset ja

märät päällysvaatteet eteiseen ja käymään peremmälle. Synnintunnustus ja synninpäästö toivottaa sinut täysin armahdettuna ja hyväksyttynä jatkamaan vierailua.

Seuraavaksi on aika vaihtaa kuulumisia ystävien välillä. Talon isäntä Jumala kertoo ensin omansa (VT ja UT lukukappaleet, evankeliumi, saarna). Tämän jälkeen vieras vastaa uskovansa mitä isäntä sanoo (uskontunnustus) ja jatkaa sitten omilla kuulumisillaan, huolillaan ja murheillaan (yhteinen esirukous).

Kun kuulumiset on vaihdettu, on aika käydä yhteiseen ruokapöytään jossa isäntä tarjoaa ystävälleen parasta mitä talossa on, vaivoja säästelemättä. Yhteinen ruokailu ilmaisee syvää yhteenkuuluvuutta ja vahvistaa sitä.

Ruokailun jälkeen vierailu on päättymässä ja vieras kiittää vielä ystävällisyydestä ja vieraanvaraisuudesta (ylistys) ja hänelle toivotetaan hyvää jatkoa ja siunausta. (Herran siunaus ja lähettäminen). **Amen.**

- Luterilaisen jumalanpalveluksen rakenne esitetään yllä kuvatulla tavalla, Janne Koskelan ja Juhana Pohjolan tekemässä vihkosessa, *Kutsuttuna Jumalan kotiin*. (Luther-säätiö, 2006) Joten olen heille kiitollinen messun rakenteen hienosta avaamisesta.